

განმარტებითი ბარათი

საკრებულოს დადგენილების პროექტზე

„ჭიათურის მუნიციპალიტეტის 2025 წლის ბიუჯეტის დამტკიცების შესახებ“

ზოგადი ინფორმაცია დადგენილების შესახებ:

დადგენილების მიღების მიზეზი:

დადგენილება მომზადებულია საქართველოს ადგილობრივი თვითმმართველობის კოდექსის 24-ე და 91-ე მუხლების შესაბამისად და განსაზღვრავს 2025 წლის განმავლობაში მისაღები შემოსულობებისა და გასაწევი გადასახდელების მაჩვენებლებს.

პრობლემა რომლის გადაჭრასაც მიზნად ისახავს დადგენილება:

საქართველოს კანონმდებლობის თანახმად მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტი წარმოადგენს მუნიციპალიტეტის საკრებულოს მიერ დამტკიცებულ, მუნიციპალიტეტის ფუნქციებისა და ვალდებულებების შესრულების მიზნით მისაღები შემოსულობების, გასაწევი გადასახდელებისა და ნაშთის ცვლილების ერთობლიობას.

არსებული პრობლემის გადასაჭრელად დადგენილების მიღების აუცილებლობა:

საქართველოს ადგილობრივი თვითმმართველობის კოდექსის და საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსის თანახმად მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტის დამტკიცების შესახებ დადგენილების პროექტის მუნიციპალიტეტის აღმასრულებელი ორგანოს მიერ მომზადება და მუნიციპალიტეტის საკრებულოს მიერ განხილვა და დამტკიცება ხორციელდება ყოველწლიურად.

დადგენილების პროექტის მოსალოდნელი შედეგი:

„საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსის“ 77-ე მუხლის შესაბამისად, 2025 წლის მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტის შემოსულობების, გადასახდელების და ნაშთის ცვლილების დამტკიცება.

დადგენილების პროექტის მირითადი არსი:

მირითადი მაკროეკონომიკური მაჩვენებლები

ჭიათურის მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტის მაჩვენებლები დამოკიდებულია საქართველოში არსებულ მაკროეკონომიკურ მაჩვენებლებზე და საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილ მაკროეკონომიკური პარამეტრების ზღვრების დასაცავად განსახორციელებელ ღონისძიებებსა და შეზღუდვებზე.

საქართველოს ცენტრალური ხელისუფლების მიერ 2025-2028 წლების მირითადი ეკონომიკური და ფინანსური ინდიკატორების საბაზო სცენარის (2025 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის შესახებ კანონპროექტის თანდართული მასალები) მიხედვით 2025 წლისთვის ნომინალური მშპ-ს ზრდის ტემპი განსაზღვრულია 8,4 პროცენტით. აღნიშნულიდან გამომდინარე მუნიციპალიტეტის 2025 წლის ბიუჯეტის დამტკიცების შესახებ დადგენილების პროექტში ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციის მუხლით განსაზღვრული ასიგურებების ზრდა შეესაბამება საქართველოს ადგილობრივი თვითმმართველობის კოდექსის 155¹ მუხლის 2-ე პუნქტის მოთხოვნებს.

ბიუჯეტის პარამეტრები

სულ შემოსულობები განისაზღვრა 35400.0 მლნ. ლარით, მათ შორის:

საგადასახადო შემოსავლები

საგადასახადო შემოსავლების საპროგნოზო მაჩვენებლები საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსის 77-ე მუხლის 6-ე და 61-ე პუნქტების გათვალისწინებით საქართველოს ფინანსთა სამინისტროდან მიღებულ საგადასახადო შემოსავლების საპროგნოზო მაჩვენებლებს.

2025 წლის პროგნოზით მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტის საგადასახადო შემოსავლები ნომინალურ გამოხატულებაში 25590.0 მლნ ლარს შეადგენს. 2024 წლის გეგმიურ მაჩვენებელთან შედარებით 2025 წლის საგადასახადო შემოსავლების პროგნოზი იზრდება 1786.4 მლნ ლარით (7%-ით).

2025 წელს საგადასახადო შემოსავლების პროგნოზი გადასახადების სახეების მიხედვით შემდეგია:

- **დამატებული ღირებულების** გადასახადის საპროგნოზო მაჩვენებელი განისაზღვრა 21990.0 მლნ ლარით;
- 2024 წლის გეგმიურ მაჩვენებელთან შედარებით დღგ გაზრდილია 8,6%-ით (1886.4 მლნ ლარით). აღნიშნული მოცულობით ზრდა გამოწვეულია მიმდინარე წელს, დაგეგმილზე მაღალი ეკონომიკური ზრდის შედეგად მოსალოდნელი გადაჭარბების და მომდევნო წელს ეკონომიკის ნომინალური ზრდის ფისკალური ეფექტებით;
- **ქონების** გადასახადის საპროგნოზო მაჩვენებელი შეადგენს 3600.0 მლნ ლარს;
- 2024 წლის გეგმიურ მაჩვენებელთან შედარებით ქონების გადასახადი 8%-ით (100,0 ათასი ლარით) მცირდება.

2025 წელს არასაგადასახადო შემოსავლების პროგნოზი გადასახადების სახეების მიხედვით შემდეგია:

- **გრანტების** სახით დაგეგმილი მაჩვენებლები განისაზღვრება 4510.0 მლნ ლარამდე;
- **შემოსავლები** საკუთრებიდან განსაზღვრულია 5200.0 მლნ ლარის ოდენობით, მათ შორის:
 - ✓ პროცენტები 180,0 ათასი ლარი.
- 2024 წლის გეგმიურ მაჩვენებელთან შედარებით პროცენტები 42,2%-ით (131.6 ათასი ლარით) მცირდება
- ✓ რენტა 4520.0 მლნ ლარი;
- 2024 წლის გეგმიურ მაჩვენებელთან შედარებით რენტა 17,9%-ით (980.0 ათასი ლარით) მცირდება.

შემცირება გამოწვეულია ბუნებრივი რესურსების მოსაკრებლის შემცირებით ვინაიდან, ბუნებრივი რესურსების მოპოვებაზე გადასახადის გადახდა შემცირებულია წინა და მიმდინარე წლებთან შედარებით.

- **შემოსავლები საქონელისა და მომსახურების რეალიზაციიდან განსაზღვრულია 20.0 ათასი ლარის ოდენობით, მათ შორის:**
- ✓ მოსაკრებელი დასახლებული ტერიტორიის დასუფთავებისათვის 20.0 ათასი ლარი
 - შემოსავლები სანქციები, ჯარიმები და საურავებიდან განსაზღვრულია 180.0 ათასი ლარით.
 - შერეული და სხვა არაკლასიფიცირებული შემოსავლები 300.0 ათასი ლარი. (ჯარიმები ხელშეკრულების პირობების დარღვევისათვის)
 - არაფინანსური აქტივების კლების (პრივატიზაცია) სახით მისაღები თანხების გეგმა შეადგენს 100.0 ათას ლარს;

მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტის გადასახდელები განისაზღვრა 35550.0 მლნ. ლარით

მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტის გადასახდელების მოცულობა შეადგენს 35400.0 მლნ ლარს (2024 წლის დამტკიცებულ გეგმასთან შედარებით იზრდება 3989.8 მლნ ლარით).

პრიორიტეტების მიხედვით გათვალისწინებულია:

- **მმართველობა და საერთო დანიშნულება - 6705.0 მლნ ლარი, მათ შორის:**
- ✓ საკრებულოს დაფინანსება - 1386.0 მლნ ლარი;
 - ✓ მერია - 4989.0 მლნ ლარი;
 - ✓ სარეზერვო ფონდი - 150.0 ათასი ლარი;
 - ✓ წინა წლების წარმოქმნილი დავალიანების დაფარვა - 50.0 ათასი ლარი;
 - ✓ მუნიციპალიტეტის ვალდებულებების მომსახურება და დაფარვა- 100.0 ათასი ლარი;
 - ✓ თანამშრომლების სწავლება გადამზადება - 30.0 ათასი ლარი;
- **ინფრასტრუქტურის განვითარება - 6520.0 მლნ ლარი; მათ შორის:**
- ✓ გზების მშენებლობა კაპიტალური რეაბილიტაცია - 800.0 ათასი ლარი, მათ შორის:
 - 1) საინჟინრო მონიტორინგის თანხა-400.0 ათასი ლარი.
 - 2) რეგიონალური განვითარების ფონდიდან გამოყოფილი თანხების თანადაფინანსება - 400.0 ათასი ლარი.
 - ✓ წყლის სისტემების ექსპლოატაცია - 1220.0 მლნ ლარი;
 - ✓ გარე განათების ქსელის ექსპლოატაცია - 650.0 ათასი ლარი;
 - ✓ მუნიციპალური სატრანსპორტო სისტემის სუბსიდირება - 3250.0 მლნ ლარი;
 - ✓ სოფლის მხარდაჭერის პროგრამა/თანადაფინანსება - 600,0 ათასი ლარი;

- **დასუფთავება და გარემოს დაცვა განისაზღვრა - 3100.0 მლნ ლარი:**
 - ✓ **დასუფთავება და ნარჩენების გატანა - 3100.0 მლნ ლარი.**

- **განათლება - 8450.0 მლნ ლარი:**
 - ✓ **სკოლამდელი განათლება - 8450.0 მლნ ლარი;**

- **კულტურა, ახალგაზრდობა და სპორტი - 7444.0 მლნ ლარი მათ შორის:**
 - ✓ **სპორტის განვითარების ხელშეწყობა - 3135.0 მლნ ლარი, მათ შორის:**
 - ✓ **სპორტის სხვადასხვა სახეობების განვითარების ხელშეწყობა N27 სპორტული სკოლა - 1700.0 მლნ ლარი;**
 - ✓ **რაგბის განვითარების ხელშეწყობა - 435.0 ათასი ლარი;**
 - ✓ **ბავშვთა და მოზარდთა განვითარების ხელშეწყობა - 600.0 ათასი ლარი;**
 - ✓ **სპორტული ღონისძიებების დაფინანსება - 400.0 ათასი ლარი;**
 - ✓ **კულტურის სფეროს განვითარება - 4169.0 მლნ ლარი. მათ შორის :**
 - ✓ **N1 სამუსიკო სკოლა - 570.0 ათასი ლარი**
 - ✓ **N2 სამუსიკო სკოლა - 314.0 ათასი ლარი**
 - ✓ **სახვითი ხელოვნების განვითარება - 210.0 ათასი ლარი**
 - ✓ **საბიბლიოთეკო ქსელის ფუნქციონირება - 465.0 ათასი ლარი**
 - ✓ **ჭიათურის კულტურის ცენტი - 2250.0 მლნ ლარი**
 - ✓ **სსიპ აკაკი წერეთლის სახელობის დრამატული თეატრი - 50.0 ათასი ლარი**
 - ✓ **კულტურული ღონისძიებები - 160.0 ათასი ლარი**
 - ✓ **რელიგიური ორგანიზაციების ხელშეწყობა - 150.0 ათასი ლარი**
 - ✓ **ახალგაზრდობის მხარდაჭერა - 140.0 ათასი ლარი**

- **ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური უზრუნველყოფა - 3181.0 მლნ ლარი.**
- **საზოგადოებრივი ჯანდაცვის სუბსიდირება -340.0 ათასი ლარი.**

- **სოციალური დაცვა - 2841.0 მლნ ლარი, მათ შორის:**
 - **ავადმყოფთა სოციალური დაცვის პროგრამა -1293.0 მლნ ლარი;**
 - **ომის ვეტერანთა დაკრძალვა - 3.0 ათასი ლარი;**
 - **უფასო სასადილო - 290.0 ათასი ლარი;**
 - **მოსახლეობის სოციალური დაცვა - 85.0 ათასი ლარი;**
 - **ოჯახებისა და ბავშვების სოციალური დაცვა - 1000.0 მლნ ლარი;**
 - **სტიქიის შედეგად დაზარალებულთა დახმარება - 70.0 ათასი ლარი;**

- ომის ვეტერანთა დახმარება - 100.0 ათასი ლარი;

ბავშვის უფლებრივ მდგომარეობაზე კანონპროექტის ზეგავლენის შეფასება:

წლიური ბიუჯეტის პროექტი არ ანიჭებს ან ზღუდავს ბავშვთა უფლებრივ მდგომარეობას და ასახავს არსებული პოლიტიკის ფარგლებში განსახორციელებელი ღონისძიებების დასაფინანსებლად საჭირო რესურსებს პასუხისმგებელი მხარჯავი დაწესებულებების შესაბამის პროგრამულ კოდებში.

დადგენილების წარმდგენი

მუნიციპალიტეტის მერი

*ქ. მთაწმიანი
ცენტრ*

დადგენილების ავტორი

მუნიციპალიტეტის საფინანსო-საბიუჯეტო სამსახურის ხელმძღვანელი

2/2